

DECIZIE

nr. 1/3

din 07 februarie 2018

Cu privire la aprobarea Regulamentului
privind bugetul civil în municipiul Chișinău

În conformitate cu prevederile art. 9 al Legii nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală și art. 6 al Legii nr. 136 din 17.06.2016 privind statutul municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău DECIDE:

1. Se aprobă Regulamentul privind bugetul civil în municipiul Chișinău (anexă).
2. Se abrogă decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/8 din 04.07.2017 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind bugetul civil în municipiul Chișinău”.
3. Direcția generală finanțe va asigura alocarea resurselor necesare, în scopul implementării bugetului civil.
4. Direcția relații publice (dl Vadim Brînzaniuc):
  - a) va coordona cu subdiviziunile și serviciile specializate ale Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău implementarea prevederilor bugetului civil;
  - b) va asigura publicarea pe pagina web oficială a Primăriei municipiului Chișinău a prezentului Regulament.
5. Primarul general interimar al municipiului Chișinău (dna Silvia Radu) va asigura controlul îndeplinirii prevederilor prezentei decizii.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

SECRETAR INTERIMAR
AL CONSILIULUI

Adrian CULAI

Adrian TALMACI

Regulamentul privind bugetul civil în municipiul Chișinău

Capitolul I Dispoziții Generale

1. Noțiuni generale

Prezentul Regulament are drept scop stabilirea cadrului general și a procedurii pentru depunerea, evaluarea, selecționarea, implementarea și monitorizarea proiectelor de interes public inițiate de cetățeni și finanțate din bugetul municipal prin intermediul Bugetului civil Chișinău (în continuare BCC).

Bugetul civil este un mecanism de implicare a cetățenilor în procesele democratice în vederea ajustării politicilor publice locale la nevoile și așteptările locuitorilor capitalei. În vederea realizării acestui deziderat, cetățenii vor putea veni cu proiecte care, după ce vor fi evaluate și selectate, vor fi finanțate din bugetul municipal.

Pentru realizarea prevederilor prezentului Regulament, anual din bugetul municipiului Chișinău va fi alocată o sumă nu mai mică de 3 milioane lei.

2. Obiectivele BCC:

- Ajustarea politicilor publice la nevoile și așteptările cetățenilor;
- Dezvoltarea dialogului constructiv între administrația Primăriei municipiului Chișinău și cetățeni;
- Implicarea cetățenilor din municipiul Chișinău în procesul decizional la nivel local;
- Creșterea transparenței activității administrației publice municipale.

3. Bugetul civil este destinat tuturor cetățenilor care locuiesc în municipiul Chișinău și care doresc să se implice în dezvoltarea orașului. Proiectele pentru BCC, denumite în continuare „proiecte”, pot fi depuse de către persoane, în mod individual, sau echipe care au atins vârsta de 16 de ani și care au domiciliul în municipiul Chișinău.

4. Propunerile de proiecte trebuie să se încadreze în unul din următoarele domenii de competență a Primăriei municipiului Chișinău:

- a) Infrastructură urbană: amenajarea, reabilitarea spațiilor publice, precum zone pietonale, scuaruri, trotuare, spații verzi, terenuri de joacă pentru copii etc.;
- b) Mobilitate urbană: accesibilitate, siguranța circulației rutiere, piste pentru bicicliști etc.;
- c) Infrastructură culturală și socială: valorizarea patrimoniului arhitectural și cultural, street art, proiecte destinate păturilor defavorizate din Chișinău, turism etc.;
- d) Smart City: aplicarea TIC pentru ameliorarea serviciilor prestate de Primărie, aplicații IT pentru Chișinău, energie regenerabilă etc.;
- e) Democrație locală: implicarea locuitorilor municipiului Chișinău în procesul decizional local;
- f) Educație, tineret și sport.

5. Anual, până la data de 15 februarie, Primăria va anunța pe pagina web oficială www.chisinau.md domeniile prioritare pentru care cetățenii vor putea depune proiectele. Domeniile prioritare vor fi stabilite de Consiliul municipal Chișinău.

6. Proiectele care vor fi selectate spre implementare vor deveni sarcina Primăriei municipiului Chișinău și vor fi implementate pe parcursul unui an bugetar.

7. Toate proiectele trebuie să fie realizate pe terenurile din proprietatea publică (din domeniul public și privat) a Primăriei municipiului Chișinău și să nu se refere la persoane terțe.

Capitolul II:

Depunerea proiectului pentru bugetul civil

8. Proiectele pentru Bugetul civil vor putea fi depuse în perioada 15 februarie – 15 martie (ora 17:00) a fiecărui an.

9. Cetățenii vor putea veni cu propuneri pentru două categorii de proiecte:

a) proiecte mici, care vor fi implementate în sectoare cu o valoare cuprinsă între 50 - 100 mii lei;

b) proiecte mari de impact pentru întreg municipiul Chișinău, cu o valoare a costului de implementare între 100 și 300 mii lei.

10. Proiectele se vor depune în format electronic prin formularul de cerere care va fi disponibil on-line pe site-ul oficial al Primăriei municipiului Chișinău, conform anexei nr. 1 la prezentul Regulament.

11. Pentru a demonstra necesitatea și importanța proiectului, autorul / autorii vor trebui să colecteze semnături de susținere din partea cetățenilor. Astfel, în decurs de 12 ore de

la completarea formularului, autorii vor trebui să prezinte în format fizic la Direcția relații publice a Primăriei municipiului Chișinău lista cu semnături (model anexa nr. 2);

a) în cazul proiectelor mici lista ar trebui să includă minim 100 semnături din partea locuitorilor sectorului respectiv;

b) în cazul proiectelor mari lista ar trebui să includă minim 200 semnături din partea locuitorilor din toate sectoarele municipiului Chișinău.

12. Fiecare persoană / echipă va putea formula una sau mai multe propuneri de proiect. Pentru fiecare proiect va trebui să fie prezentate liste diferite cu semnături care să nu se repete.

13. Atât proiectele mici cât și proiectele mari urmează să întrunească următoarele criterii de eligibilitate:

- urmăresc interesul local și vin să rezolve problemele comunității;
- corespund cu prioritățile anuale ale Primăriei (pct. 5);
- prezentarea listelor de semnături în conformitate cu prevederilor pct.11 și pct. 12;
- lipsa dublării cu proiecte implementate de Primărie în același loc, cu același scop;
- completarea logică și coerentă a formularului de aplicare;
- încadrarea propunerilor în bugetul maxim alocat proiectelor (pct. 9);
- nu vor avea scop comercial, publicitar sau politic.

14. Direcția relații publice a Primăriei municipiului Chișinău va duce evidența proiectelor și va face publică lista proiectelor depuse în decurs de maxim 2 zile lucrătoare de la finalizarea etapei de înregistrare a proiectelor.

15. Pentru a asigura transparența procesul bugetării participative aplicate în Chișinău, Rețeaua civică urbană (asociație-umbrelă a asociațiilor obștești și persoanelor activiste în domeniul urban municipal) va desemna o persoană care va contribui la buna implementare a inițiativei bugetării civile, în strânsă cooperare cu Direcția relații publice.

Capitolul III: Evaluarea proiectelor

16. Din momentul inițierii procesului de depunere a proiectelor, Direcția relații publice a Primăriei municipiului Chișinău va constitui echipa de lucru pentru BCC care va avea scopul să stabilească dacă au fost respectate criteriile de eligibilitate (pct. 13) a proiectelor depuse pentru BCC.

17. După afișarea listei proiectelor depuse (pct.14), Direcția relații publice va convoca ședința echipei de lucru cu scopul de a efectua evaluarea tehnică și financiară a proiectelor.

Componența Echipei de lucru va include câte un reprezentant al Direcției administrație publică locală, Direcției relații publice, Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, Direcției generale locativ-comunală și amenajare și Direcției generale finanțe.

Reprezentantul direcției administrației publice locale prezidează ședințele echipei de lucru.

Consilierii municipali pot participa la ședința echipei de lucru și se pot expune pe marginea proiectelor.

18. Echipa de lucru pentru Bugetul Civil va avea, până pe data de 15 aprilie, următoarele sarcini:

- a) evaluarea proiectelor din punct de vedere tehnic și financiar;
- b) evaluarea respectării criteriilor de eligibilitate stabilite în pct. 13;
- c) solicitarea după caz a avizelor cu privire la proiecte de la experți, organizații și instituții relevante;
- d) publică rezultatele evaluării tehnice, informând autorul / autorii proiectului că au la dispoziție șapte zile pentru a face modificările necesare în proiect, în caz de necesitate a introducerii acestora, astfel, ca proiectul să fie pasibil de realizare;
- e) transmite rezultatele evaluării tehnice Comisiei pentru evaluarea proiectelor.

19. Comisia de evaluare este alcătuită din câte un reprezentant al fiecărei fracțiuni din cadrul Consiliului municipal, consilieri independenți, Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, Direcției generale locativ-comunală și amenajare, Direcției generale finanțe și 4 reprezentanți ai societății civile. Aceștia din urmă vor fi selectați prin tragere la sorți.

În funcție de domeniile prioritare anuale, în Comisie se vor regăsi și reprezentanții direcțiilor domeniilor respective. În caz de necesitate, în cadrul ședinței comisiei pot fi invitați autorii proiectelor.

Ședințele Comisiei pentru evaluarea proiectelor sunt moderate de reprezentantul Direcției administrație publică locală, acesta fiind responsabil de întocmirea procesului verbal al ședinței Comisiei.

20. Comisia pentru evaluarea proiectelor va analiza proiectele depuse după următoarele criterii de evaluare:

- Se încadrează în prioritățile anuale ale Primăriei (pct. 5);
- Reprezintă un proiect de utilitate publică de impact (numărul beneficiarilor finali);
- Atragerea resurselor financiare pentru cofinanțarea proiectelor (minim 20 procente): acțiuni crowdfunding, mediul privat de afaceri, contribuții proprii etc.;
- Prezintă un buget realist.

Totodată, Comisia de Evaluare va ține cont de avantajele competitive:

- Dezvoltarea proiectelor între 2 sau mai multe sectoare pentru proiectele mici;
- Parteneriate cu ONG-uri care să asigure durabilitatea proiectelor;
- Aduce beneficii egale pentru femei și bărbați sau care avantajează în mod special femeile, tinerii, persoanele în etate, persoanele cu dizabilități sau oricare alte grupuri cu vulnerabilitate înaltă;
- Originalitatea proiectelor propuse.

21. Comisia poate veni cu sugestii de modificări în proiecte, inclusiv schimbarea denumirii, locul de implementare sau asocierea cu alte proiecte, doar cu acordul autorului / autorilor.

22. În urma evaluării, va fi redactat Avizul semnat de membrii Comisiei care va conține:

- deciziile generale ale Comisiei, precum și opiniile separate ale membrilor;
- câte un comentariu succint al evaluării fiecărui proiect în parte, argumentarea refuzului proiectelor;
- Lista numerotată a proiectelor mici / mari care va fi supusă votului publicului. Numerotarea va fi efectuată în modul stabilit de Comisie.

23. Avizul va fi publicat pe pagina web oficială a Primăriei www.chisinau.md nu mai târziu de 30 aprilie a fiecărui an.

Capitolul IV:

Regulile de selectare a proiectelor

24. Selectarea proiectelor se face de către locuitorii municipiului Chișinău care au 16 ani împliniți prin vot deschis și on-line. Procesul de vot va dura 21 de zile calendaristice de la data menționată în pct. 23.

O persoană va avea dreptul să voteze pentru un proiect mic și un proiect mare.

De buna desfășurare a procesului de votare va fi responsabilă echipa de lucru a BCC.

25. Votul deschis se va desfășura în incinta preturilor de sector și în incinta sediului Primăriei municipiului Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 83, în zilele de lucru ale acestora;

La prezentarea buletinului de identitate, cetățenilor li se va oferi Fișa de vot *(anexa nr. 3) cu rezumatul proiectelor mici / mari depuse la vot. Fiecare cetățean va avea dreptul să voteze o singură dată într-o singură locație.

26. Votul on-line se va realiza pe site-ul oficial al Primăriei Chișinău, www.chisinau.md, conform prevederilor pct. 24, în mod public și transparent. Votul on-line va fi deschis până la ora 24:00 a ultimei zile de vot.

Cetățenii vor putea vota în baza numărului de identitate al buletinului. Partea tehnică va fi asigurată de Direcția relații publice, în cooperare cu Secția tehnologii și sisteme informaționale.

27. Rezultatele votării vor fi făcute publice în decurs de 12 ore de la încheierea votului on-line, după ce Echipa de lucru va număra și va comasa voturile exprimate de cetățeni în mod deschis cu voturile exprimate pe site-ul oficial al Primăriei municipiului Chișinău.

În cazul în care două sau mai multe proiecte vor obține un număr egal de voturi, ordinea acestora va fi stabilită prin tragerea la sorți.

28. După finalizarea procedurii de vot, Echipa de lucru va întocmi Lista proiectelor recomandate pentru implementare care au obținut cel mai mare număr de voturi până la epuizarea fondurilor din Bugetul civil prevăzut pentru proiectele mari și mici sub rezerva pct. 29.

29. În zona unui sector va fi realizat minim un proiect prin intermediul Bugetului Civil.

30. Echipa de lucru va prezenta rezultatele votării Consiliului municipal Chișinău și Primarului General. Odată aprobate de CMC, proiectele selectate pentru implementare în cadrul procedurii BCC vor fi introduse în Bugetul municipal Chișinău;

31. Din momentul includerii lor în bugetul municipal Chișinău, devine sarcina Primăriei municipiului Chișinău implementarea proiectelor. Pentru punerea în aplicare a proiectelor răspunde integral Primăria municipiului Chișinău.

Capitolul V: Monitorizarea implementării proiectului

32. Modalitatea de implementare a proiectelor de către subdiviziunile Primăriei municipiului Chișinău va fi monitorizată de autorii proiectului care constituie Comisia de monitorizare. Autorii proiectului își aleg un președinte al Comisiei de monitorizare.
33. Momentul în care autorii observă abateri, disfuncționalități sau alte probleme în perioada de implementare, acestea trebuie să fie aduse la cunoștința viceprimarului de ramură care este responsabil de supravegherea realizării BCC.
34. Președintele Comisiei de monitorizare, la sfârșitul lucrărilor de implementare ale programului anual BCC, întocmește raportul de monitorizare pe care-l prezintă Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău.
35. Rapoartele de monitorizare se vor discuta în cadrul Consiliului municipal Chișinău la data aprobării bugetului pentru următorul ciclu de proiecte.

Capitolul VI Dispoziții finale

36. În timpul implementării proiectelor, Primăria municipiului Chișinău va consulta toate părțile interesate;
37. Pe parcursul implementării proiectului sunt posibile modificări în proiect din motive obiective cu acceptul autorului proiectului, însă în limita bugetului inițial;
38. Primăria municipiului Chișinău își rezevă dreptul de a face modificări în proiectele implementate în cazul depășirii valorii estimate a proiectului;
39. Toate materialele realizate prin intermediul proiectelor implementate de Primăria municipiului Chișinău obligatoriu vor trebui să conțină mențiunea „Proiect realizat prin intermediul Bugetului Civil al Primăriei municipiului Chișinău”.
40. Direcția relații publice va dezvolta și va menține mecanisme și instrumente de comunicare despre Bugetul civil în municipiul Chișinău.

SECRETAR INTERIMAR AL CONSILIULUI

 Adrian TALMACI

Formularul de cerere a proiectului pentru bugetul civil

Titlul Proiectului	
Obiectivul general al proiectului	
Obiective specifice ale proiectului	
Activități	
Beneficiarii	
Durata proiectului <i>(data începerii și încheierii)</i>	
Suma totală a Proiectului	
Suma solicitată de la Primărie	
Contribuția beneficiarului	

Categoria proiectului (mic/mare)	<i>Se include numărul de semnături colectate</i>
----------------------------------	--

Descrierea detaliată a proiectului

Rezumatul Proiectului

Într-un paragraf descrieți scopul, activitățile și rezultatele așteptate a acestui Proiect. Completați această secțiune după ce veți completa celelalte secțiuni ale prezentului formular.

Relevanța Proiectului

Care este cererea pentru acest proiect și ce nevoi locale vor fi abordate? Descrieți inițiativele relevante ale altor actori. De ce este importantă implementarea Proiectului (obiectiv și nu subiectiv).

Obiectivul general al proiectului

Care este obiectivul pe termen lung al proiectului?

Obiectivele specifice ale proiectului

Descrieți obiectivele specifice (pași necesari pentru a realiza scopul) ale proiectului?

Activitățile Proiectului

Prezentați lista activităților cu detalii specifice pentru fiecare activitate, incluzând locul desfășurării, numărul participanților, metodologia, subiectele puse în discuție, etc. Descrieți acțiunile relevante care au fost realizate de alți actori în acest domeniu. Asigurați-vă că femei și bărbați, în egală măsură vor fi implicați și vor beneficia din activitățile proiectului.

Durabilitatea Proiectului

Cum va asigura proiectul durabilitatea rezultatelor?

--

Buget

Nr.	Denumirea lucrări, material etc.	Cost per unitate	Nr unități	Total	Comentarii

Datele de contact ale reprezentanților grupului de inițiativă

	Telefon mobil	Adresă de email	Alte
Liderul grupului			
Persoana alternativă			

Lista de semnături pentru proiecte mari

	Nume, prenume	Adresa, domiciliu	Nr. telefon	Semnătura
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				
41.				
42.				
43.				
44.				
45.				

46.				
47.				
48.				
49.				
50.				
51.				
52.				
53.				
54.				
55.				
56.				
57.				
58.				
59.				
60.				
61.				
62.				
63.				
64.				
65.				
66.				
67.				
68.				
69.				
70.				
71.				
72.				
73.				
74.				
75.				
76.				
77.				
78.				
79.				
80.				
81.				
82.				
83.				
84.				
85.				
86.				
87.				
88.				
89.				
90.				
91.				
92.				
93.				

94.				
95.				
96.				
97.				
98.				
99.				
100.				
101.				
102.				
103.				
104.				
105.				
106.				
107.				
108.				
109.				
110.				
111.				
112.				
113.				
114.				
115.				
116.				
117.				
118.				
119.				
120.				
121.				
122.				
123.				
124.				
125.				
126.				
127.				
128.				
129.				
130.				
131.				
132.				
133.				
134.				
135.				
136.				
137.				
138.				
139.				
140.				
141.				

142.				
143.				
144.				
145.				
146.				
147.				
148.				
149.				
150.				
151.				
152.				
153.				
154.				
155.				
156.				
157.				
158.				
159.				
160.				
161.				
162.				
163.				
164.				
165.				
166.				
167.				
168.				
169.				
170.				
171.				
172.				
173.				
174.				
175.				
176.				
177.				
178.				
179.				
180.				
181.				
182.				
183.				
184.				
185.				
186.				
187.				
188.				
189.				

190.				
191.				
192.				
193.				
194.				
195.				
196.				
197.				
198.				
199.				
200.				
201.				

Lista de semnături pentru proiecte mici

Nr.	Nume, prenume	Adresa, domiciliu	Nr. telefon	Semnătura
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				
41.				
42.				
43.				
44.				
45.				

46.				
47.				
48.				
49.				
50.				
51.				
52.				
53.				
54.				
55.				
56.				
57.				
58.				
59.				
60.				
61.				
62.				
63.				
64.				
65.				
66.				
67.				
68.				
69.				
70.				
71.				
72.				
73.				
74.				
75.				
76.				
77.				
78.				
79.				
80.				
81.				
82.				
83.				
84.				
85.				
86.				
87.				
88.				
89.				
90.				
91.				
92.				
93.				

94.				
95.				
96.				
97.				
98.				
99.				
100				
101				
102				